

โภสินทร์ ชำนาญพูล 2549: ดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยโดยใช้แนวคิด I. Serageldin
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สุบริยา วรเดชะกุปต์, Ph.D. 135 หน้า

ISBN 974-16-2079-9

การจัดทำดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้แนวคิด I. Serageldin เป็นวิธีแสดงหาตัวชี้วัดที่มี
ความสามารถทั้งด้านผลการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึง
ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการรวมรวมตัวชี้วัดเชิงเดียวที่มีอยู่แล้วที่สามารถวัด
การพัฒนาในเฉพาะด้านให้มาร่วมกันเป็นดัชนีเชิงรวม (Composite Index) ซึ่งสามารถวัดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน¹
ได้ดียิ่งขึ้น ความพยายามในการจัดทำดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน มีประโยชน์ในการวัดผลการพัฒนาในระดับ
ต่าง ๆ เช่น ระดับประเทศ ระดับห้องเรียน ซึ่งจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศและเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจ 2. เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัด
การพัฒนาสังคม 3. เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และ 4. เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน²
ของประเทศไทย โดยใช้วิธีกระบวนการเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณเพื่อคำนวณค่าดัชนีชี้วัดในแต่ละมิติการพัฒนา³
และดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลรายปีระหว่าง พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546

จากผลการศึกษาพบว่า 1. การคัดเลือกตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจ คัดเลือกได้ 6 ตัวชี้วัด ค่าดัชนีรวม
มีผลการพัฒนาที่มีแนวโน้มขึ้น และมีค่าเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2546 เท่ากับร้อยละ 67.32
2. การคัดเลือกตัวชี้วัดการพัฒนาสังคม คัดเลือกได้ 9 ตัวชี้วัด ค่าดัชนีรวมมีผลการพัฒนาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
ช้า ๆ และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 71.55 3. การคัดเลือกตัวชี้วัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อม คัดเลือกได้ 6 ตัวชี้วัด
ค่าดัชนีรวมมีผลการพัฒนาชี้ว่ามีแนวโน้มลดลงและรู้สึกประทับใจกับความสนใจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ
44.94 และ 4. เมื่อร่วมผลการพัฒนาทั้งสามมิติซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด 21 ตัวชี้วัด จะได้ดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่
ยั่งยืนของประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 61.27 ผลการพัฒนามีแนวโน้มขึ้น แต่ควรระมัดระวังปัญหา
ต่าง ๆ ใน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Kosin Chamnanphon 2006: The Sustainable Development Indicators of Thailand based on I. Serageldin Concepts. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Associate Professor Supriya Kuandachakupt, Ph.D. 135 pages. ISBN 974-16-2079-9

The sustainable development indicators of Thailand in this study are the composite index based on I. Serageldin concepts. The sustainable development indicators should reflect the economic, social and environmental development which is different from former concept that reflect only economic development.

The objectives of this study were 1. To select the economic development indicators 2. To select the social development indicators 3. To select the environmental development indicators and 4. To use linearly scaling method to derive a composite index on the sustainable development indicators of Thailand. The data used in this study is the annual data from 1992 - 2003.

The results of this study were 1. Six economic development indicators were studied. The average score over the period 1992 - 2003 was 67.32 % with an increasing trend that supported sustainable development. 2. Nine social development indicators were selected. The average score was 71.55 % with a gradual rising trend that supports sustainable development. 3. Six environmental development indicators were selected. The average score was 44.94 % with a decreasing trend that the government should be concerned. 4. The sustainable development indicators of Thailand consisted of 21 indicators and the average score was 61.27 % with a trend that supported sustainable development and also with a caution of rectifying environmental issues.

Student's Signature

Thesis Advisor's Signature

/ /